

Nimi
OHJE PUHELINVAIHTTEEN
TYÖNTEKIJÖILLE,
VAHTIMESTAREILLE JA VARTIJOILLE
ASIAKAS- JA POTILASSALAISUUDEN
SUHTEEN

Laatinut: Linda
Jakobsson-Pada,
Satu Hautamäki
Yksikön nimi:
Asiakas- ja
palveluohjaus
Pvm: 15.2.2023

Hyväksynyt:
Nimi: SOTE-
ledningsgrupp,
SOTE-
johtoryhmä
Pvm: 14.3.2023

Päivitetty:
Yksikön nimi
Pvm:

OHJE PUHELINVAIHTTEEN TYÖNTEKIJÖILLE, VAHTIMESTAREILLE JA VARTIJOILLE ASIAKAS- JA POTILASSALAISUUDEN SUHTEEN

Aiemmin esimerkiksi omaisille on annettu tietoja potilaan hoitopaikasta niin puhelinvaihteen kuin vahtimestarien toimesta. Koska tämä saattaa loukata asiakkaan ja potilaan potilassalaisuutta, tästä eteenpäin tietoja ei anneta ulkopuolisille, ellei tähän ole joko erikseen laista ilmenevää perustetta tai potilaan suostumusta. Laista ilmenevän perusteen olemassaolosta voi konsultoida hyvinvointialueen lakimiehiä.

Asiakkuus terveys- ja sosiaalipalveluissa on salassa pidettävä seikka.

Julkisuuslain 23 §:n mukaan "viranomaisen palveluksessa oleva" on vaitiolovelvollinen. Hän ei saa paljastaa "viranomaisena toimiessaan tietoonsa saamaa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus".

Asiakaslain 15 § määrää vaitiolovelvollisuudesta ja hyväksikäyttökiellosta seuraavasti: "Sosiaalihuollon järjestäjä tai tuottaja taikka niiden palveluksessa oleva samoin kuin sosiaalihuollon luottamustehtävää hoitava ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutakaan sosiaalihuollon tehtävissä toimiessaan tietoonsa saamaansa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälkeen, kun toiminta sosiaalihuollon järjestäjän tai tuottajan palveluksessa tai tehtävän hoitaminen niiden lukuun on päättynyt."

Potilaslain 13 § määrää kaikki terveydenhuollon toimintayksikössä työskentelevät pitämään salassa potilasasiakirjoihin sisältyvät tiedot. Säännöksen mukaan "Terveysdenhuollon ammattihenkilö tai muu terveydenhuollon toimintayksikössä työskentelevä taikka sen tehtäviä suorittava henkilö ei saa ilman potilaan kirjallista suostumusta antaa sivulliselle potilasasiakirjoihin sisältyviä tietoja. Sivullisella tarkoitetaan tässä laissa muita kuin asianomaisessa toimintayksikössä potilaan hoitoon tai siihen liittyviin tehtäviin osallistuvia henkilöitä. Salassapitovelvollisuus säilyy palvelussuhteen tai tehtävän päättymisen jälkeen."

Se missä yksikössä potilas on hoidossa, on potilasasiakirjoihin sisältyvä tieto.

Joskus henkilö kysyy omia tietojaan vahtimestarien luukulta, esimerkiksi, minne hänellä on aika. Näitä tietoja vahtimestari voi antaa, kun varmistuu kyselijän henkilöllisyydestä. Varmenteeksi riittää mikä tahansa kuvallinen todistus, joka luotettavalla tavalla kertoo henkilöllisyyden, esimerkiksi ajokortti.

Koska puhelinvaihde, vahtimestarit ja vartijat eivät voi puhelimitse varmistua omaisen henkilöstä, heidän taholta ei tästä lähtien puhelimitse anneta asiakkaita ja potilaita koskevia tietoja, mukaan

lukien hoidon sijaintitietoja, soittajille. Hoitavan yksikön henkilökunnan velvollisuus on ilmoittaa asiakkaan/potilaan sijaintitieto omaiselle, jos asiasta on lupamerkintä asiakas- tai potilastietojärjestelmässä.

Asiasanat: puhelinvaihte, salassa pidettävä

Viitteet/lisätiedot:

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 1999/621, 23 §.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 2000/812, §15.

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992, 13 §.

Pohjanmaan hyvinvointialue • www.pohjanmaanhyvinvointi.fi • Vaihte 06 218 1111

Tämä ohje on tarkoitettu hoitoalan ammattilaisten käyttöön.